

ת"פ 4594/05/22 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד עודד אלקיים

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 4594-05-22 מדינת ישראל נ' אלקיים (עציר)
בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל
מדינת ישראל
בעניין: המאשימה
יחידת תביעות שלוחת רחובות
באמצעות עוה"ד יעל גבעוני
נגד
הנאשם
עודד אלקיים
באמצעות ב"כ עוה"ד איציק שדה

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון דיוני בעובדות כתב אישום מתוקן והורשע בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). הסדר הטיעון הדיוני לא כלל הסכמה לעניין העונש וכל צד טען כראות עיניו.

כתב האישום המתוקן ובתמצית

2. בתאריך 26.4.2022 בשעה 21:00 או סמוך לכך שהו הנאשם ורעייתו (להלן: המתלוננת) ובתה הקטינה בביתם. באותן הנסיבות נתגלע ויכוח בין הנאשם ובין המתלוננת. סמוך לכך הגיעו השוטרים למקום והנאשם איים על השוטרים באומרו "אם לוקחים לי את החופש משטרת יבנה ישלמו על זה, שנה שנתיים, שלוש ואני חוזר" וכן "תקשיב לי טוב, אני עצור היום על סתם, באור שאני רואה, אני אבוא אליכם משום פינה, אני דפוק בראש, אין לי מה להפסיד". הנאשם המשיך ואיים באומרו: "אתה רואה פה רוצח, אני דופק בבן אדם" תוך שהוא מחווה סימן בידו של אקדח לראשו והוסיף "אני חותך לו את הגרון בשנייה". בהמשך הצביע הנאשם על המתלוננת ואמר "יהיה פה דם עד לפה" תוך שהוא מסמן על ברכו והוסיף "יש לי שיניים של חיה" תוך שפתח את פיו והראה את שיניו.

טיעוני הצדדים לעונש

3. המאשימה עמדה בטיעוניה על הפגיעה בערכים המוגנים ובזכותה של המתלוננת לשלוות נפש וביטחון. הודגשה עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים שעה שהנאשם לא רק השמיע באוזניה של המתלוננת שרשרת איומים קשים ובזוהר אלא שעשה זאת בנוכחות שוטרים וגם עליהם איים. בנסיבות אלו, עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה 18-6 חודשים ותמכה עמדתה בפסיקה.

4. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הפנתה המאשימה מחד להודיה וללקיחת האחריות. מאידך הפנתה לגיליון הרישום הפלילי המלמד כי הנאשם החל בפעילות עבריינית עוד בצעירותו והוא ריצה עונשי מאסר בפועל ובמיוחד להרשעתו האחרונה של הנאשם והדגישה כי חרף הבעת החרטה שהביע שם ומאסר מותנה שעומד ותלוי נגדו הנאשם שב וביצע את העבירות בגין נותן את הדין היום ובאופן שמלמד שההליך הפלילי אינו משיג את מטרותיו (עת/1; עת/2).

עמוד 1

5. מטעמים אלו ראוי, כך לעמדת המאשימה להשית על הנאשם עונש הנמצא באמצע המתחם וכן יש להפעיל את המאסר המותנה במצטבר כך שהנאשם ירצה עונש מאסר בפועל שלא יפחת מ-15 חודשים, מאסר על תנאי והתחייבות.

6. בא כוח הנאשם טען כי עתירת המאשימה לעונש מחמירה ואינה מביאה בחשבון את נסיבות המעשה והעושה. בתוך כך נטען כי מדובר באמירות שהושמעו באופן ספונטני ובמהלך ויכוח עם בת הזוג ועל אף שהנאשם התנהג באופן אגרסיבי יש להביא בחשבון כי התנהגות זו היא פועל יוצא של נתוני האישיותיים המורכבים כפי העולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית (ענ/1). עוד נטען כי האיומים אותם השמיע הנאשם אינם ממוקדים וללא שימוש באמצעים להמחשת האיום ולא לווה להם אקט פיזי, ועל כן רמת החומרה שלהם פחותה. מטעמים אלו, עתר בא כוח הנאשם, לקבוע את מתחם ענישה בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

7. באשר לקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, סבור בא כוחו כי בהינתן ההודאה ולקיחת האחריות, אופייה של מערכת היחסים הזוגית שרוויה באלימות גם מצידה של המתלוננת, עמדתה של האחרונה המבקשת לקבל את הנאשם חזרה לזרועותיה, העונש הראוי לנאשם הוא מאסר קצר הכולל הפעלת המאסר המותנה ובאופן שלא יעלה על 5 חודשים.

8. כאן המקום לציין כי עובר לטיעון לעונש פנתה המתלוננת לבית המשפט ואמרה את הדברים הבאים: "נאמרו מילים איומות מפיו של בעלי אבל הוא לא היה מטופל ומאוזן, היום כל החודשים האלה הוא מאוזן ומטופל והכדורים עוזרים ואני לוקחת גם אחריות ואני מאחוריו להמשיך את הטיפול, דיברתי גם עם רש"א שפתחו בפניי את הדלת ורוצים לעזור לו ולנו והוא ילך לשיחות, הוא מאוד רוצה לעזור לעצמו, יש לי ילדה קטנה שהוא כמו אבא שלה, הוא מגדל אותה לתפארת ולמופת, אבקש להתחשב בזה ולהסתפק בתנאי ושהוא יחזור הביתה".

9. הנאשם בדברו האחרון ניצל את זכות המילה האחרונה באומרו: "אני ממש מכה על חטא כל החודשים האלה ואני מרגיש שעשיתי שינוי והתבגרתי ואני מאוזן, אני מקבל טיפול בכלא, אני בסערת רגשות ואני מאוד מתרגש ואני רוצה לחוש את החופש ולחזור לחיים ואני מצטער על מה שאמרתי ומצטער על מה שאמרתי למשטרת ישראל, הייתי במצב של רוח שטות אולי הייתי מסטול, אין לי שום כוונה, אני מצטער מאוד מאוד, מבקש שתתחשבי בי ובאישה שלי. לפני יום הכיפורים אני מתחנן לחוס עלי ולאפשר לי את החופש שמגיע לי, אני רוצה גם לעבור שיפור ויש לי סל שיקום האסיר ואני רוצה לעשות דרך עם עצמי, מגיע לי לחיות ואני רוצה לעשות משהו טוב עם החיים שלי, יש בי נקודות טובות שאני רוצה ליישם ויש לי אישה שאני מאוד מתגעגע אליה. אני מוכן לעשות עבודות שירות כדי לפצות את משטרת ישראל".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

10. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, לשלוות נפש ולתחושת ביטחון.

12. למרבה הצער, עבירות אלימות במשפחה הפכו זה מכבר לרעה חולה. לא אחת מעשי אלימות ברף חומרה נמוך באופן יחסי מתגלים בדיעבד כתמרור אזהרה מפני ביצוען של עבירות חמורות בהרבה. מכאן התווה בית המשפט העליון מדיניות מחמירה באשר לעבירות מעין עלו.

13. ראו רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.01.2021) בו נקבע:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

14. ע"פ 3011/17 מיכה מכלוף פרץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.01.2019):

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים: "חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך לא עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג" (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007))."

חברתי, השופטת ענת ברון, ביטאה רעיון דומה בדברים נכוחים שנכתבו זה לא מכבר: "ההיקף הוא עצום, ועם זאת - את סימני האלימות נושאת כל אחת מקורבנות האלימות על גופה, בבשרה, ובנפשה כשהיא לגמרי לבדה. ולא פעם כאשר היא כבר מוצאת בתוכה את תעצומות הנפש הדרושים לה על מנת למלט נפשה מן המתעלל, היא מוצאת שחיצו ביקורתה של המשפחה והסביבה הקרובה מופנים דווקא כלפיה. במצב דברים זה, נשים רבות נתקלות בקושי ממשי לגדוע את מעגל האלימות נגדן, ואף להתלונן לא יעזו. ענישה הולמת ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כבמקרה דנן, יש בה משום הכרה בהשפלה ובמצוקה הנוראה שחוות אישה הנתונה לדיכוי ואלימות מצד בן זוגה; כמו גם העלאת המודעות לתופעה של אלימות נגד נשים, שהיקפה כאמור ניכר ומדאיג" (ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.12.2015))."

ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה, ועובדה מצערת זו מפחיתה את המשקל שניתן לייחס לשיקולי ענישה אחרים, כדוגמת נסיבותיו האישיות של המערער."

15. בטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי, נתייחס למדיניות הענישה הנהוגה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. עיון בפסיקה המקובלת מגלה כי ככל שעבירת איומים עומדת בבדידותה ולא נלוו לה אקט פיזי אלים וללא שימוש באמצעי מדגים להמחשת האיומים, נוהגים בתי המשפט לקבוע את הגבול התחתון של מתחם הענישה במאסר מותנה ובמקרים חמורים יותר במספר חודשי מאסר ספורים בעוד שהגבול העליון של המתחם משתנה בין 8-12 חודשי מאסר. ובמובן זה, אין דין איומים שהושמעו בטלפון כדין איומים שהושמעו פנים אל פנים או בנוכחותם של אחרים, ואין דין איום חד פעמי כדין רצף של איומים.

16. להלן פסקי דין אותם מצאתי כרלבנטיים לעניין קביעת גבולות המתחם: עפ"ג (תל-אביב) 42238-08-20 קטייב נ' מדינת ישראל (13.12.20); עפ"ג (מחוזי מרכז) 33513-01-15 מדינת ישראל נ' קובלדין (21.4.15); ת.פ. 55811-05-19 מדינת ישראל נ' שבתאי (22.12.2021); ת"פ (תל-אביב) 65493-11-20 מדינת ישראל נ' אסי (15.2.21); ת"פ (ת"א) 38312-08-18 מדינת ישראל נ' ורון (24.2.20); ת"פ (תל-אביב) 41124-11-17 מדינת ישראל נ' גאזלה (12.7.20); ת"פ (תל-אביב) 21260-07-18 מדינת ישראל נ' אלבו (1.7.20); ת"פ (תל-אביב) 68426-07-18 מדינת ישראל נ' ברכה (19.10.20); ת"פ (ת"א) 51327-01-19 מדינת ישראל נ' איס (עציר) (15.5.2019); ת"פ (תל-אביב) 63905-06-17 מדינת ישראל נ' יאגני (17.12.19); ת"פ (ת"א) 15093-08-17 מדינת ישראל נ' מילשטיין (2.5.19); פ"פ (ת"א) 49629-11-18 מדינת ישראל נ' קרחנוב (05/03/19); ת"פ (ת"א) 25151-07-17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.09.2018); ת"פ (תל-אביב) 25151-07-17 מדינת ישראל נ' גאולה (12.9.18); ת"פ 34898-07-15 מדינת ישראל נ' ישקביץ (10.07.2018); ת.פ. (חיפה) 17752-02-14 מדינת ישראל נ' בשתאוי (22.12.2014) (הוצג על ידי המאשימה) ות.פ. 18972-07-13 מדינת ישראל נ' אלעד ליברכט (4.2.2014) (הוצג על ידי המאשימה).

17. להשלמת הפרק העוסק במדיניות הענישה הנהוגה אציין כי לא מצאתי להכליל ברשימה זו את יתר פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה משום שהם ישנים בזמן ואינם מתייחסים למתחמי ענישה, כך למשל רע"פ 1293/08 קורניק נ' מדינת ישראל (25.6.2008) וע"פ 2662-09-11 מדינת ישראל נ' שימי בלולו (5.1.2012).

18. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. הנאשם פגע בשלוות נפשה של המתלוננת, רעייתו מזה מספר שנים ובזכותה היסודית והטבעית לכבוד ולתחושת ביטחון. עסקין באירוע שאינו מתוכנן אלא באמירות מתפרצות שהושמעו במהלך ויכוח בין בני הזוג בביתם. לנאשם הייתה שליטה מלאה על מעשיו, והוא יכול להימנע מהם ולמצער להפסיקם בכל שלב ולבטח כאשר השוטרים הגיעו לביתו. אך הנאשם בחר לנהל שיח אלים ומכוער שנועד כולו להפחיד את המתלוננת ולהטיל עליה אימה. לא מדובר באיום בודד או חד פעמי אלא רצף איומים בוטים שיש בהם לרמז על כוונתו של הנאשם ליטול את חייה של המתלוננת ובכך יהפוך לרוצח. לצורך המחשת רצינות כוונותיו עשה הנאשם שימוש בתנועות ידיים, בין השאר, הצבעה על שיניו החשופות ותנועות שימוש באקדח. העובדה כי הנאשם המשיך באמירותיו המאיימות גם בנוכחות השוטרים וגם איים עליהם בבטות מלמדת על הלך נפשו של הנאשם ועל כך אין לו מורא מהדין. נתונים אלו מעצימים את הסיכון מפני מימוש האיומים.

19. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים.

20. לא מצאתי את כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם לקולה או לחומרה, לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין) כדלקמן:

21. הנאשם יליד 1997 מצוי במעצר מיום ביצוע העבירה. הנאשם נשוי פעם שנייה למתלוננת, אב לשני ילדים עמם לא בקשר. עובר למעצרו התגורר עם המתלוננת ועם בתה הקטינה. הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מזה שנים רבות, אובחן כלוקה בהפרעה סכיזואפקטיבית ושימוש לרעה בחומרים פסיכואקטיביים. הנאשם עבד בעבודות מזדמנות במהלך השנים ללא מקצוע ספציפי ומתקיים מגמלת נכות מהמוסד לביטוח לאומי (ענ/1).

22. לחובתו של הנאשם 8 הפסקות הליכים, 5 הרשעות קודמות, 2 גמרי דין בין השנים 1995-2021 בגין עבירות אלימות רכוש וסמים. עבירות האלימות בשנים האחרונות הן כלפי המתלוננת. הנאשם ריצה תקופות מאסר בנות 8 ו-20 חודשים. כן הוטלו עליו מאסרים מותנים ועונשים נוספים (ענ/1). לחובת הנאשם עומד ותלוי מאסר מותנה בן 3 חודשים (ענ/2).

23. בחינת עברו הפלילי של הנאשם לצד נסיבות ביצוע העבירות בגין נותן את הדין, מלמדים כי עסקין ברצינוויסט, אשר נוקט כלפי המתלוננת באלימות פיזית ומילולית. קיים דמיון רב בין מעשיו של הנאשם כאן לבין מעשיו בתיק הקודם. כמתואר באישום הראשון בהרשעתו האחרונה, בעקבות ויכוח בינו לבין המתלוננת ברחה האחרונה לחנות נוחות, הנאשם רדף אחריה, סירב להיענות לבקשותיה כי יניח לה לנפשה, ואיים עליה בנוכחות אחרים בעודו אווז בסכין. וכמתואר באישום השני - הנאשם איים על עובד חנות נוחות בכך שהניף סכין קומנדו לעברו. בגין מעשיו אלו נידון הנאשם ל-8 חודשי מאסר, מאסר מותנה וחתימה על התחייבות. עונשים אלו וקודמים לא השיגו את מטרתם ולראייה זמן קצר לאחר שחרורו ממאסר (1.3.2022) שב הנאשם לסורו וביצע את העבירות בהן הורשע.

24. לזאת אוסיף את עמדת המתלוננת. האחרונה מלווה את הנאשם בדיוניו בבית המשפט, פעם אחר פעם היא מבקשת להשמיע את קולה, מספרת על אהבתה הרבה לנאשם, הקשיים עמם מתמודדים ורצונם המשותף להמשיך ולנהל חיים משותפים. ולמען הסדר הטוב אציין כי המתלוננת נידונה לאחרונה בגין ביצוע עבירות אלימות נגד הנאשם והוטלה עליה ענישה צופה פני עתיד.

25. אמנם אינטרס הציבור והמתלוננת אינם חד הם ואולם המחוקק והפסיקה העניקו, ולא בכדי, מעמד מיוחד לנפגע עבירה ונדרשים הן המאשימה והן בית המשפט להתחשב בעמדתו. המתלוננת היא זו שנפגעה, היא זו העומדת בסיכון במישור החברתי, המשפחתי והכלכלי, גם בעתיד. לכן גם עמדה מקלה ומקבלת של קורבן העבירה צריכה לקבל ביטוי ומשקל בגזר הדין ומהווה היא שיקול נוסף בין יתר שיקולי הענישה.

26. הנתונים שפורטו לעיל בשילוב עם מעשיו האלימים המתמשכים של הנאשם, מאפייני אישיותו, עברו הפלילי והעדרו של אופק שיקומי מלמדים על המסוכנות הנשקפת ממנו, ומהווים נימוק כבד משקל, המטה את הכף לעבר גזירת עונשו לחומרה. עם זאת, לא אמצה עימו את הדין. הסיבה העיקרית לכך נעוצה בעובדה שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וחסך את הצורך בעדותה של המתלוננת.

27. נותר איפוא להכריע בסוגיית אופן הפעלת המאסר המותנה. כידוע, סעיף 58 לחוק העונשין קובע כי ככלל, תקופת המאסר המותנה ותקופת המאסר שהוטלה בשל עבירה נוספת ירוצו "בזו אחר זו", קרי - באופן מצטבר, זולת אם מצא בית המשפט טעמים להפעלת המאסר המותנה, כולו או חלקו, בחופף למאסר שנגזר (ראו ע"פ 7907/2014 ואזנה נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-18 (22.2.2015), ע"פ 2336/2016 ריאה מזריב נ' מדינת ישראל פסקה 32 (14.12.2017)). בהינתן המקובץ ומשום שההליך הפלילי אינו מהווה גורם מרתיע דיו, המאסר המותנה ירוצה במצטבר.

לאור כל האמור אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 7 חודשי מאסר.
- ב. אני מורה על הפעלת מאסר מותנה מת.פ 6081-10-21 מיום 6.12.2021 בן 3 חודשים במצטבר לעונש המאסר שהוטל בסעיף א לעיל. כך שסה"כ ירצה הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.
- ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע;
- ד. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון לרבות איומים;

בנסיבות העניין לא מצאתי להטיל רכיב כספי.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק .

ניתן היום, כ"ד תשרי תשפ"ג, 19 אוקטובר 2022, במעמד הצדדים.